

Poul Nyrup Rasmussens tale ved Socialdemokratiets årsmøde

Taler

Poul Nyrup Rasmussen
Partiformand for
Socialdemokratiet

Dato

19. september 1998

Sted

Falkoner Centret, København

Danmarks største politiske værksted

"Socialdemokratiet er til alle, der kan tænke på andre end sig selv" – sådan sagde vi under den seneste valgkamp. Sådan mener vi det. Det er derfor, vi er socialdemokrater.

Nu skal det gløde og gnistre i Danmarks største politiske værksted, her på Socialdemokratiets temakongres 1998.

Det er her, vi skal gøre op - hvortil vi er kommet - hvad vi har lært - og hvordan vi giver Danmark en god start på det 21. århundrede.

Det er her, ideerne formes ti! det næste store træk - fordi vi nu efter næsten seks års re-geringsarbejde kan tage fat på opgaver, vi næppe havde troet mulige.

Det er her, svarene skal afprøves på den ny tids udfordringer - fordi vi er besluttet på at være foregangsland på afgørende hovedfelter for menneskers liv. Det er her, vi vil gøre op med et af tidens bedrag: En udbredt tendens hos nogle til at mene at ideerne og de store fortællinger er døde, og at der ikke længere er brug for partierne. At det er ligegyldigt, hvem der regerer, fordi det ikke længere gør en forskel og så videre, og så videre.

Det er her, vi vil vise, at der netop nu er brug for et stærkt Socialdemokrati. At der er brug for aktive socialdemokrater i det politiske arbejde.

Det er også her vi vil tilbagevise den megen sniksnak om, at fordi man tilfældigvis ikke længere skriver med fjederpen og blækklatter på trækpapiret, så

kan man alligevel godt mene og stå for noget, Det behøver ikke at være forkert. At vi gør os anstrengelser for at formidle vore budskaber på en moderne facon. Jeg mener en håndværker, der bruger slagboremaskine er jo stadigvæk en god håndværker, selvom han ikke bruger svingbor længere. Det er her, vi skal være modige nok til at sige: Ja vi vil gerne være et moderne parti. Ja vi vil gerne tale i tidens sprog. Vi vil gerne gøre os umage for at vore budskaber når ud i hver en krog af vort samfund.

Det er her, vi vil vise, at det gør en forskel at være socialdemokrat - og det er en ret god fornemmelse.

Det vil ikke gå stille af - det ved I, det ved jeg. Vi lider ikke af metaltræthed. Der vil fyge gnister af diskussionerne på denne talerstol - og i de politiske værksteder de næste mange timer. Men husk nu: Man bliver ikke svag af debat, men stærk!

Husk at debatoplæg altid kommer ubelejligt, hvis det ikke lige er noget kompetente forsamlinger på bedre vis og efter omhyggelig planlægning har tiltrådt! Det er nok sådan i den moderne verden og i vores frie politiske debat.

Husk at medierne ikke er vore modstandere, men faktisk udfører en helt afgørende demokratisk funktion - selvom om det såmænd også kan give anledning til debat i vort parti!

Og tænk en gang. Det skal I også huske, at medierne jo ikke er vore modstandere. Faktisk udfører de et helt afgørende stykke demokratisk arbejde, selvom det såmænd også kan give anledning til megen diskussion undervejs. Mediemaskinen: S-toppen kan komme i mindretal - uhadada. Og så bliver man skældt ud for at være en af verdens fattigste lande i Aktuelt. Man har lige lagt den avis fra sig, så står der, at ifølge UNDP er Danmark røget ned på listen, fordi vi tilfældigvis ryger og drikker lige lovligt i overkanten. Jeg mener - kunne vi nu have holdt det udenfor, var vi måske på 3. pladsen. Det er ikke nemt at være politiker nu om stunder. Så står der, at den ene minister er magtfuldkommen, og den anden minister styrer for meget. Og mystiske unavngivne historier om det ene og det andet. Jeg kom til at tænke på Poul Henningsen. "Det blev hvisket ved et selskab. De har sikkert hørt det selv. Ja De var sandsynligvis tilstede, da det blev fortalt". Og så hører jeg, at Mogens bestemmer det hele. Uden undtagelse. Hvis man så spørger nogen, så kan man ikke få det bekræftet. Og så hører jeg, at Svend er ude i kulden. Fryser du Svend?

Men altså selvfølgelig tager vi nogle ture undervejs. Jeg mener, vi er jo også en familie - ikke? Og iøvrigt på tirsdag nedsætter jeg alle de der udvalg i regeringen. Svend er ikke ude i kulden. Mogens bestemmer ikke det hele. Svend bestemmer også noget. Men i virkeligheden er det slet ikke dem, der bestemmer. Det er jer, der bestemmer. Det er denne kongres, der bestemmer. Det er her, vi skal sætte dagsordenen.

Og vigtigst af alt: I Socialdemokratiet er vi ét parti og kun et. Der er ikke et kommuneparti -ikke et folketingsgruppeparti - ikke et fagligt parti. Der er kun et Socialdemokrati, Det er det eneste. Repræsenteret flot og dynamisk på denne kongres.

Og vi er ret mange socialdemokrater. Vi er ret forskellige, men samlet om vores fælles ideer.

Fællesskabet, solidariteten, sammenholdet, det er ord der betyder noget helt særligt for socialdemokrater. Som parti og som mennesker.

Kan vi overhovedet skille de to ting ad? Vores identitet som mennesker som privatpersoner - og vores identitet som aktive politikere og tillidsfolk? Det tror jeg ikke.

Vi har altid sagt og stået for, at der skal være plads til alle i vores samfund. Det gør vi stadig. Når man ser ud over forsamlingen her, fristes man til at tilføje: Gør dog en plads til alle - både brede og smalle!

I år er vort bærende kongresslogan: Brug for alle.

Det mener vi som mål for samfundsudviklingen. Det mener vi helt konkret.

Selvom jeg med stor undren for nylig har fulgt en temmelig vild TV-debat, som tilsyneladende ikke mente, at der er plads til alle eller brug for alle.

Vi er meget forskellige som mennesker, men vi har alle den samme værdi - alene i kraft af, at vi er mennesker.

Vi har aldrig været et parti, der sorterede folk efter hvor de kom fra. Eller efter hvor mange børn familierne fik - eller efter deres vægt. Jeg bryder mig ærligt talt

ikke om, at folk bliver sorteret til og fra - og slet ikke på den måde. Jeg bryder mig i det hele taget ikke om, at nogen bliver mobbet - jeg har selv prøvet det, så jeg ved hvad jeg taler om.

Jeg kender f. eks. alt til hovedbeklædninger! Men det plejer nu ikke være socialdemokrater, der hænger personer ud på grund af deres hovedbeklædning - eller deres vægt. Det er ikke særligt sympatisk.

Men som vi også sagde under valgkampen: Vi kan alle blive klogere!

Tre-i-éen

Der var mange der blev klogere under den forgange valgkamp, meningsmålere f.eks. Blev oppositionen klogere? Det er ikke til at vide. Blev vi socialdemokrater klogere? - Det tror jeg helt sikkert.

Kan I huske vores kongres for et år siden? Foran os stod tre store prøver - tre valg: Kommunevalget. Folketingsvalget. Folkeafstemningen om Amsterdam-Traktaten.

Tre-i-éen sagde vi dengang i september 1997.

Vi vidste, det var en kæmpeindsats, der lå foran os. Og vi løftede opgaven. Aldrig har så mange kæmpet så hårdt og så intenst på så kort tid - og nået så meget.

Vi har løftet den opgave ved fælles hjælp, et stort engagement og en klippefast tro på, at

vi gør en forskel. Det er dét, der er vores inderste styrke - tak ti! alle der har taget fra - både dem, der er til stede her i dag, og alle dem, der lytter til os og følger os. Jeg har sagt det før, men det skal siges netop i dag på denne vores første kongres efter de tre store prøver.

Den danske befolkning har givet os - Socialdemokratiet og regeringen - en tillids erklæring ved alle tre lejligheder.

Det håndslag og den opbakning må vi ikke et sekund glemme. Jeg tænker på den

her i dag. Jeg føler mig dybt forpligtet til at leve op til den tillid. Vi fik den tillid af vælgerne:

Fordi vi kunne fremvise fem års resultater. Fordi vi kunne påvise, at vi holdt vore løfter og skabte et Danmark i fremgang.

Fordi befolkningen ønsker at fastholde den fremgangslinie for Danmark - med større kvalitet i vores liv og hverdag og mindre gæld.

Fordi alternativet med de fire højrepartier var skræmmende. Befolkningen havde gennemskuet de gyldne skatteløfter. Man vidste, hvad konsekvenserne ville blive.

Det var fællesskabet, solidariteten og sammenholdet om vort samfund Danmark, der vandt. Det var velfærdssamfundet Danmark, der vandt.

Det var Socialdemokratiet - velfærdssamfundets bedste ven - der fik befolkningens tillid.

Du skal kendes på dit ståsted.

Folketingsvalget i marts var samtidig en stor dokumentation af, at ideerne og de klare holdninger lever og trives hos mennesker i Danmark. "Socialdemokratiet er til alle, der kan tænke på andre end sig selv" - sagde vi. Præcist og indholdsrigt "Venstre ved du, hvor du har" - sagde de. Det har de forresten sagt i mange år.

Der var også nogle "borgerlige stemmer, der arbejder" - men det blev nu ikke så mange, som tidligere.

Det var den socialdemokratiske ide, der stod over for den liberalistiske i forskellige afskygninger. "Det kan gå to veje" sagde vi - og påviste forskellen under valgkampen, da vi lagde vort program frem.

Og linierne blev egentligt trukket ganske klart op undervejs:

De fire højrepartier stillede skattelettelser i udsigt og vedstod sig vel også de ændringer og forringelser af velfærdssamfundet, de er kendt for: Efterlønnen skulle væk, arbejdsmarkedspolitikken fundament skævvrides, den sociale

tryghed udhules, uddannelsesmulighederne indskrænkes o.s.v.

Vi stod for det modsatte. Ingen skattelettelser, men håndslag om at bruge pengene til mindre gæld og mere kvalitet i velfærdssamfundet - samtidig med, at vi fastholdt den stadig større beskæftigelse og mindre arbejdsløshed.

To veje - to hele ideer - befolkningen havde et klart valg foran sig - og befolkningen traf sit valg ved folketingsvalget den 11. marts 1998.

Men så holdt det også op med klarheden - i hvert fald for så vidt angår partiet Venstre!

Med en ny formand for Venstre kom en ny politik - eller rettere en ny taktik: Ikke sige noget kontroversielt - og slet ikke noget, der kan genere midterpartierne. Ikke mene noget -og slet ikke noget konkret, der vil være upopulært i befolkningen.

Der var en gang en næstformand i Venstre, der mente:

"Denne ynkelige slavenatur gennemsyrrer hele det danske samfund.. Danskernes liv er blevet statsliggjort. Der er skabt et herre-slave-forhold, hvor en stor del af samfundets medlemmer spiser nådsensbrød af statens hånd" - men det taler vi slet ikke om mere.

"Det er med velfærdsnarkomani som med anden narko: Det er vanedannende. Og behovene vokser. Resultatet er givet på forhånd: Jo flere velfærdsnarkomaner, desto mindre velstand til at betale for velfærden" - men det taler vi slet ikke om mere.

"Venstre, Det konservative Folkeparti foreslår, at man skal være medlem af en Akasse i mindst tre år for at opnå ret til dagpenge" - det taler vi heller ikke om mere.

I det hele taget taler vi slet ikke ret meget om, hvor det egentlig er de står i Venstre. Forresten: Var det ikke Venstre, der engang sagde om Socialdemokratiet - at Socialdemokratiet stikker hovedet i busken?

Det er synd - det er synd for den politiske debat. Det er synd, at folk med så

stærke holdninger og superliberalistiske ideer siger det modsatte af, hvad de mener.

Stå ved, sig fra, vær med. Kæmp for alt, hvad du har kært. Der ;var en gang en socialdemokrat - han sidder dernede - han udlovede 100 kr. hvis der kom en borgerlig med en ny tanke. Den går ikke længere Svend. Nu må du udlove 100 kr. hvis der overhovedet er en borgerlig, der kommer med en tanke.

Det må ikke være rart for Anders Fogh Rasmussen at gå rundt og sige det modsatte af, hvad man mener - og holde sig fra at sige, hvad han mener. Det tror jeg, at alle i denne forsamling ville have det dårligt med.

Så blev det jo taktik alt sammen. Med det ene formål at vinde regeringsmagten tilbage og så først fortælle og bagefter gøre hvad man har gået og tænkt på.

Men vi ved det godt, og vi husker. Vi husker også, hvad det var vi overtog i januar 1993 -efter ti års afprøvning af de borgerlige partiers ideer.

Vi husker et samfund præget af mismod, mangel på tro på fremtiden og skyhøj arbejdsløshed. Et samfund i stagnation.

Jeg glemmer ikke, at det i perioder var nødvendigt i disse år at føre en stram økonomisk politik. Men det var måden, den blev ført på. Og de folk det gik ud over. Det koncentrerede vi vor kritik om. Og selvfølgelig også vor del af medansvaret, når vi følte, vi kunne stå inde derfor. Men nettoresultatet under 80ernes borgerlige styre blev:

Nedslidt sygehusvæsen Nedslidt ældreomsorg

Nettoudstødnings fra arbejdsmarkedet og massive stigninger i antal mennesker på overførselsindkomst

Og desværre stadigt flere langtidsledige og unge ledige

Sådan så det ud i januar 1993. Det er værd at huske, når vi skal genfinde klarhed om standpunkter og konsekvenser i dag.

Der er meget taktik lige nu i oppositionen. Det er i orden, at man taler om

samarbejde -det er også denne regerings afgørende grundlag. Nu får vi snart afprøvet det i praksis en gang til, men det er lige så vigtigt at klargøre, hvor man står.

Der er dem, og der er os. Vi vil aldrig være abonnenter på "Værdiløse Tidende".

Nationalt og internationalt vil vi arbejde intenst for, at vores samfund og befolkninger på en og samme tid kan klare sig i den internationale globale konkurrence - vi vil ruste vore folk til forandringer på et trygt grundlag - og samtidig vil vi forny og langtidssikre vort gode velfærdssamfund.

Socialdemokratiets strategi for Europa

Lige nu - lige uden for vores dør - udspiller der sig et drama uden lige på verdens finansmarkeder.

Prøv en gang at se omkring - til Japan, hele Sydøstasien til Latinamerika og delvist også i USA.

Et drama på de finansielle markeder som rammer millionvis af uskyldige mennesker. Lige nu er der på Japans børs tabt mere end størrelsen af hele den samlede russiske økonomi.

I USA er kursgevinsterne for de seneste to-tre år tabt.

Vi har klaret os, men det er samtidig en påmindelse om, hvor sårbare vi egentlig er i Danmark og i Europa. Det understreger hvor vigtigt det er, at vi har orden i økonomien som et af vore forsvarsværker mod spekulation i den danske krone. Vi har set et pres og et modsvar i disse dage.

Det understreger også, hvor fuldstændig afgørende det er, at vi indenfor den Europæiske Union nu viser, at vi har lært af tidligere tiders dårskaber. Jeg tænker på de gentagne oliekriser i 70erne og den dybt ulykkelige og tragiske konkurrence på arbejdsløshed, vi røg ud i med millionvis af tabte arbejdspladser som resultat.

Hvor har vi dog kæmpet hårdt for at få bedre samarbejde på tværs af grænserne, så vi ikke skruer hinanden ned i arbejdsløshed, men støttede hinanden på vej ud

af krisen. Og netop nu kan vi konstatere, at vi i den Europæiske Union har opnået de bedste vedtægter nogensinde - for netop at inddæmme udefra kommende økonomiske chokvirkninger og sikring af den stabile udvikling.

Uden overdivelse kan vi sige, at vi aldrig før i EU har haft så gode muligheder for at føre socialdemokratisk politik over grænserne i hele regionen som netop nu på grundlag af den Amsterdam-Traktat, som den danske befolkning sagde ja til den 28. maj i år.

Også her drives der taktik fra Venstres side - desværre med temmelig negative resultater for befolkningens holdninger til det europæiske samarbejde. Jeg har bemærket, at Venstres formand nu rejser rundt og taler om, at vi skal have en ny folkeafstemning om ganske få år. Det er næsten som at høre hans forgænger. Så er det lige meget, hvad folk mener - og helt lige meget med arbejdet for at sikre hensyntagen til hele befolkningen i det europæiske spørgsmål.

Her synes jeg virkelig også Venstre svigter en grundlæggende forudsætning for tillid. Samarbejdet i Europa bygger på, at vi lever op til vore løfter, at vi lytter til folk, at vi fastholder det befolkningen gang på gang har sagt til os: Danmark er en del af Europa, ja. Europa må også gerne være en del af Danmark, men kun en del.

Jeg har også på Socialdemokratiets vegne fremhævet, at jeg ikke ser grundlag for at iværksætte nye folkeafstemninger de nærmeste år. Jeg tror, der er vigtigt, at befolkningen nu får mulighed for at opleve, at den Amsterdam-Traktat faktisk kan bruges til noget fornuftigt - til konkrete resultater til gavn for almindelige mennesker.

Det er også forudsætningen for, at mennesker i Danmark kan opleve afstanden mellem hverdagen og europæisk politik blive mindre.

Socialdemokratiets vision er ambitiøs: Som vi ser det, kan den europæiske region blive foregangsregion for hele den blå klode.

Det gælder kampen for et bedre miljø, som vi allerede så den første prøve på i Kyoto.

Det gælder den samfundsmodel, som trods alt er den gennemgående politiske

bestræbelse i Europa. I praksis har vi gode muligheder for i vor region at vise - som i Danmark - at høj beskæftigelse og velfærd ikke er modsætninger, men i virkeligheden hinandens forudsætninger.

Forresten: socialdemokraterne i Sverige har jo valg imorgen. Og SPD har valg i Tyskland inden så længe. Skulle vi ikke sende de to partier en hilsen fra Socialdemokratiets kongres. Det gør vi.

Jeg synes, det er vigtigt, når vi nu skal igang med vores valgkamp til Europa-Parlamentet, at vi får trukket de store linier op. At vi får understreget over for den danske befolkning, at et valg til Europa-Parlamentet den 10. juni næste år jo ikke er sådan noget, man skal trækkes hen til. Det handler om noget fantastisk afgørende. Hvorfor skal vi stemme den 10. juni? Det skal vi af samme grund, som vi skal stemme ved Folketingsvalgene - en stærk socialdemokratisk repræsentation betyder, at der kan føres socialdemokratisk politik i højere grad - det gælder i det danske Folketing, og det gælder i Europa-Parlamentet.

Det drejer sig dybest set om det samme: Et socialdemokratisk eller et borgerligt Europa.

Vi vil omsætte de muligheder i praksis som Amsterdam-Traktaten giver os: Et europæisk samarbejde, der i højere grad bygger på menneskers betingelser i stedet for alene på pengenes.

Et Europa, som punkt for punkt udvides til et helt og udelt Europa. Et Europa, der bliver foregangsregion for fuld beskæftigelse. Et Europa, hvor miljø og arbejdsmiljø er sikret mod udhuling af ublu konkurrence, hvor fælles mindsteregler langt mere effektivt skal sikre os sunde fødevarer, forbud mod vækstfremmere og andre stoffer, der indebærer risici, sikring af rent drikkevand og renere luft.

Opbygning af en basis for en helt ny forædling af Østersøregionen, hvor Danmark er placeret fantastisk centralt. Men vi har mulighed for at opbygge en blomstrende samhandel på fredelige vilkår med sikring af bæredygtighed i udviklingen og en ny kulturperiode til gavn for de nuværende og kommende generationer.

Derfor er det ikke ligegyldigt, hvilken politik der føres i EU. Det er den samme

politiske kamp, der udkæmpes i EU som i Folketinget og i kommunalbestyrelsen. Og det er naturligvis ikke ligegyldigt, hvilke partier, der tegner politikken.

Det står klart for mig, at danskernes ja til Amsterdam-Traktaten betød, at vi endelig kunne sætte punktum for den lange diskussion om, hvorvidt vi skal være med i EU eller ej. Vi er med i EU - og der bliver vi.

Nu gælder det fremtiden.

Nu gælder det et godt valg den 10. juni. Jeg har haft en lille samtale med nogle af de nuværende parlamentarikere, og jeg må gøre en lille tilståelse. Sidst vi havde valg til parlamentet fik vi jo ikke et særlig godt valg - det gjorde vi ikke. Nogen havde sagt til mig på forhånd: Det skal du holde dig langt fra - det bliver ikke godt. Og det gjorde jeg så. Jeg ved så ikke om det var årsagen - det tror jeg ikke. Men jeg prøver alligevel denne gang. Jeg vil kaste mig ud i det og jeg vil opfordre regeringen til at gøre det samme.

Europa-Parlamentet har fået nye indflydelsesmuligheder på de resultater, der forhandles i Ministerrådet. Det gør det endnu vigtigere, at Europa-Parlamentet har en stærk socialdemokratisk repræsentation. Det drejer sig om politik, om holdninger, om fælles fremtid. Det er en valgkamp som alle andre. Der skal kæmpes. Der skal argumenteres. Jeg håber at socialdemokrater på alle niveauer og i alle led vil lægge så mange kræfter som muligt i valgkampen op til den 10. juni. Selv vil jeg være med, så meget det nu er praktisk overkommeligt.

Vi vil få et godt hold - det er jeg sikker på. Og vi vil kæmpe for et godt resultat.

Løfter der blev holdt.

I dansk indenrigspolitik er det på fem år lykkedes at få Danmark på rette spor.

Og vi havde enormt travlt fra første dag den 25. januar 1993. Fordi der - næsten hvert år eller hvert andet skulle være valg. Fordi vi var opsat på at vise resultater. Fordi vi var opsat på at holde de løfter, vi gav. Og det gjorde vi.

Da vi for fem år siden sagde, at arbejdsløsheden skulle halveres, havde oppositionen travlt med at sige, at det var tomme løfter. Nu ved vi, at de blev

holdt - vi holdt, hvad vi lovede.

Vi sagde, at vi ville skabe flere arbejdspladser. Tomme løfter, sagde oppositionen. Resultaterne taler for sig selv, vi holdt, hvad vi lovede.

Vi lovede flere daginstitutionspladser og børnepasningsmuligheder. Tomme løfter, sagde oppositionen. Nu kan vi konstatere, at vi ved fælles hjælp har tilvejebragt 130.000 nye ekstra børnepasningstilbud.

Vi gennemførte en skattereform, som vi havde lovet.

Vi gennemførte en forstærket indsats mod vold og kriminalitet - også her satte oppositionen spørgsmål ved rockerborgerne i byerne. Men de blev fjernet, vi holdt, hvad vi lovede.

Vi gennemførte en forstærket indsats mod narkopushere og anden kriminalitet. Vi holdt, hvad vi lovede.

Vi har gennem årene sikret en stabil tilførsel af økonomi til kommunerne, så serviceniveauet kunne forbedres år for år. Det er sket.

Pengene fosser ud af statskassen, sagde Venstre. Det skete ikke. De fossede ind. Der kom styr på økonomien. Jeg siger det ikke, som et mål i sig selv, men fordi det er en forudsætning for alt det andet. Tænk en gang hvor besværligt det så ud for fem år siden med økonomien - mange vanskelige stunder har vi siden været igennem, for at nå dertil hvor vi er nu. De, der har båret hovedansvaret for den økonomiske politik, måtte tage et surt slid. Det er muligvis ikke altid lige populært - men der står respekt om det arbejde. En regering skal have en finansminister - og vi har en knagende dygtig, flittig og behård finansminister, og sådan skal det være. Han har vores fulde opbakning.

Vi lovede at gennemføre en konsekvent miljøpolitik, der kunne bringe Danmark i en foregangsposition i Europa og internationalt. Det er vi meget stærkt på vej til. Takket være et vedholdende behårdt, flittigt og kompetent stykke arbejde fra miljøministeren. Det er der også grund til at anerkende i dag.

Og sådan kunne jeg egentligt nævne adskillige kolleger i regeringen. Det ved I.

Men konklusionen er klar: Vi holdt, hvad vi lovede. Hver gang. Ikke fra den ene dag til den anden, men ved at udstikke en kurs og nå resultatet over de år, vi havde sat os for.

Alt det har oppositionen med Venstre i spidsen naturligvis ikke villet anerkende. Det havde jeg egentlig heller ikke ventet. Dermed ser jeg også her den, anden side af Venstres taktik efter det seneste folketingsvalg. I stedet for de personlige angreb går man nu over til en konstant anklage om løftebrud. Det så jeg klart i debatten om åbningstalen efter den seneste regeringsdannelse og senest i finanslovsdebatten.

Det har ikke noget med politik at gøre - men da man ikke fik meget ud af at gå efter manden i stedet for bolden, så er man tydeligvis gået over til en anden taktik. Det er ikke særlig værdigt. Det er heller ikke særlig fornuftigt politisk arbejde - det ville være gavnligt, hvis man i stedet ville samle kræfterne om at løse de opgaver, som det danske samfund nu står foran.

Men det skal nu ikke lykkes oppositionen med Venstre i spidsen. Vi har i dag her på kongressen fremlagt klar dokumentation af løfter, der blev holdt. Hver eneste gang. Jeg tror, de fleste af os husker Venstres tidligere formand gå rundt gennem fire år og tale om, at jeg snublede. Der var tale om en statsminister, der snubler. Nu fortsætter den nuværende Venstreformand, dog på en lidt anderledes måde, men alligevel lige så gennemskueligt - med den evindelige snak om løftebrud, som intet har på sig. Det er ikke meget nyt, der er under solen hos oppositionen lige nu.

Vi har gennemskuet det.

Min opfordring er, at Venstre og Konservative lægger taktikken op hylden, og trækker i arbejdstøjet. Ligesom SF bl.a. har gjort det. Det er vi alle sammen bedst tjent med. Det er samfundet bedst tjent med.

Økonomien skal være i orden

Og havde det ikke været for Pinsepakken - så var Danmark ikke fortsat på ret økonomisk kurs.

Desværre oplevede vi endnu en gang, at Venstre og Konservative ikke ville være

med til at påtage sig et ansvar. Det aftvinger nu ikke særlig stor respekt - det gør det ikke, når man udsteder løfter uden at fortælle, hvor pengene skal komme fra. Det gør det slet ikke, når man ikke vil være med til at påtage sig et ansvar af hensyn til risikoen for at blive upopulær i egne vælgeres øjne - også selvom indgrebet er vigtigt for helheden.

Apropos Pinsepakken. Det er noget, vi ikke har fået talt ud om. Det skal vi. Det har været min erfaring, at når man får lejlighed til at forklare befolkningen Pinsepakkens indhold og baggrund, så er der også forståelse herfor.

Det er i øvrigt tankevækkende, at de mennesker - lejere og lavelønnede, som har haft det største udbytte af Pinsepakken, eller er kommet mildest igennem - den del af Socialdemokratiets vælgerskare ser der ud til at være mere utilfredse end mellemindkomstgrupperne.

Men lad os fastholde det helt grundlæggende. Pinsepakken handler om, at det igen var nødvendigt at gøre en ekstra indsats for hele vores samfund.

Vi er inde i en god udvikling, men det er ikke nogen naturlov. Det kan hurtigt gå den forkerte vej, hvis vi ikke tør, hvis vi træder forkert eller lader stå til. Jeg ved godt, at mange tænkte, da Pinsepakken var en realitet: "Hvorfor gjorde I nu det. I siger jo, at det går så godt".

Det er sandt. Men det går lige stærkt nok, og der er risiko for flaskehalsproblemer på dele af arbejdsmarkedet, ligesom betalingsbalancen er under pres. Det er nu lige så galt, hvis det går for stærkt, som hvis det går for langsomt, og arbejdsløsheden stiger. For slet ikke at tale om, at det ville være katastrofalt, hvis samfundsudviklingen gik helt i stå, fordi vi ikke kunne holde Danmark på sporet.

Derfor greb vi ind.

Orden i økonomien er jo ikke et mål i sig selv, men et middel til at gøre alt det, vi gerne vil.

Vi ved jo hvem, der bliver ramt, hvis økonomien ryger af sporet, vi har set det så mange gange. Jeg ville ikke sætte fremgangen over styr ved passivitet! Vi har et hovedansvar for, at den økonomiske udvikling i Danmark er i orden.

Men endnu mere står på spil. Efter fem år skal vi tage fat på det næste store træk: Kvaliteten skal op, og gælden skal ned.

Vi gav vælgerne det løfte, at vi ville holde økonomien på rette kurs - også selvom det nødvendiggjorde mindre populære indgreb. Det løfte har vi holdt.

Det sidste, som dette land Danmark, har brug for, er en ny kartoffelkur, hvor der gribes for sent ind, for hårdt og forkert.

Derfor Pinsepakken.

Den Pinsepakke er det mest socialt retfærdige, der er gennemført af økonomiske indgreb i mange år. Der tages rimeligt hensyn til alle befolkningsgrupper. I modsætning til de mange spådomme om, at mennesker måtte gå fra hus og hjem, har vi set en fornuftig udvikling siden hen.

På trods af forsikringsselskaberne og kreditforeningernes, ejendomsmæglernes dommedagsprofetier om stor krise og sammenbrud for danske familier i egen bolig.

Der kom ingen krise, men en fornuftig afdæmpning af økonomien. Der er tale om en stramning for de fleste, ja, men den er retfærdig og socialt fordelt, og den er nødvendig for helheden.

Jeg er sikker på, at hvis hver enkel familie spørger sig selv: Har vi det ikke bedre - selv efter Pinsepakken - end for fem år siden? Jeg er sikker på, at svaret er ja.

Og tænk en gang på alternativet. Jeg får kuldegysninger ved tanken om, at vi - hvis vi ikke havde gennemført Pinsepakken - havde været nødsaget til at gennemføre besparelser og nedskæringer på femten til tyve mia. i offentlige udgifter. Det svarer til godt halvdelen af vores sygehusudgifter i Danmark!

En socialdemokratisk ledet regering har man til at træffe beslutninger for helheden - også selvom de ikke er populære, men nødvendige.

Mindre rentefradragsværdi blev kritiseret - men det er nødvendigt, hvis vi skal undgå at præmiere gældsstiftelse og dæmpe huspriserne af hensyn til nye unge

familiers muligheder for at købe egen bolig.

Vi ligestillede beskatningen af de forskellige pensionsformer, og det kan fortsat betale sig at spare op.

Kredittiderne for erhvervslivet blev strammet. I en tid hvor det går rimeligt godt for erhvervslivet.

Indkomstkatten blev reformeret til gavn for de lavestlønnede - i en tid hvor vi har brug for at tilgode netop denne gruppe, og sikre at det bedre kan betale sig at arbejde.

Med de grønne afgifter fortsattes omlægningen af skatter fra skat på arbejdet til skat på forbrug og miljøbelastende ressourcer.

Vore pensionister i Danmark blev for langt hovedparten friholdt af virkninger fra Pinsepakken, og de lavtlønnede tilgodeses klart positivt.

Danmark skal ikke på kartoffelkur, vi skal bruge pengene til investering i fremtiden, fordi vi ved, at det er forudsætningen for en langtidsholdbarhed i vores velfærdssamfund.

Det er også nødvendigt af hensyn til! at dæmme op for det internationale pres. En vis afmatning ude i verden undgår vi næppe, det vil også have virkninger på vores betalingsbalance - men det skal ikke gå ud over vores omsorg for de svageste, det har vi faktisk taget højde for.

Det næste store træk.

Og nu skal vi i gang med det næste store træk. Efter fem års vedholdende indsats for at styrke den økonomiske udvikling, har vi nu en enestående mulighed for at gøre ting, vi aldrig har kunnet før.

Ikke alene skal der være plads til alle sammen, som vi socialdemokrater altid har arbejdet for. Der skal også være brug for alle - og det er faktisk mere sandt nu end nogensinde.

Velfærdssamfundets fremtidssikring afhænger grundlæggende af, at vi nu

formår at få alle, der kan, ind på det danske arbejdsmarked - også dem der måske ikke er ethundrede procent effektive, men halvfjers eller tres.procent.

Det er en utrolig spændende fornemmelse at gå i gang med det politiske arbejde med et sådant perspektiv. For Socialdemokratiet er menneskeværdier stærkere end pengeværdier, sådan har det altid været.

Vi vil et menneskeværdigt samfund, hvor den enkelte kan leve i tryghed - og føle sig rustet til de uomgængelige internationale forandringer, der kommer i hørere tempo nu end før. Og hvor frygten for arbejdsløshed, ensomhed eller udstødning ikke hænger over hovedet.

Vort politiske projekt, vore visioner er at skabe et stærkt og moderne fællesskab i det næste århundrede. Et fællesskab der på en og samme tid er i stand til at gribe den internationale udfordring og fastholde vore grundlæggende værdier om solidaritet, pligter og rettigheder.

Nu er fuld beskæftigelse ikke længere en fjern, urealistisk drøm, men indenfor rækkevidde - hvis vi holder kursen.

Nu bliver der brug for de over 50 åriges erfaringer på arbejdsmarkedet - det er kun et spørgsmål om tid, inden virksomhederne for alvor opdager det - ellers skal vi nok hjælpe dem på vej.

Det er nu, vi kan forandre på en måde, vi aldrig har kunnet før. Det er nu, vi kan standse udstødningen. Det er nu, kan vi bryde den barske sociale arv - hvor børn bliver sociale tabere, fordi forældrene var det.. Det er næsten ikke til at holde ud at høre på, som aktiv socialdemokrat. Hvis vi tager os sammen, hvis vi lader være med at rutte pengene væk, hvis vi holder kursen, så kan vi bryde den sociale arv i de kommende år, fordi vi foran os har tre et halvt års effektiv, målrettet arbejde.

Nu kan vi bygge på rettigheder og pligter - krav og ansvar, som den enkelte kan klare.

For hvad er det for et samfund, der kasserer 1/4 af de 50-59 årige og parkerer dem på førtidspension. Kæden sprang af i 80erne under massearbejdsløshedens tunge åg. Alt det kan vi ændre nu.

Vi vil sætte den nye dagsorden:

Et ansvarssamfund i stedet for et automatsamfund, hvor man trækker ydelser Et samfund, hvor velfærd ikke måles i den ydelse, man får, men det selvværd, man opnår

Et samfund, hvor hvert enkelt menneskes talent kan komme til udfoldelse og selvværdet blive styrket.

Der er mange, der siger, "det tør jeg ikke, for det er jo arbejde, eller det kan jeg ikke, for det er uddannelse, og jeg ved, jeg ikke kan klare det". Og derfor er det så afgørende, at vi som socialdemokrater forstår den indre kraft og ikke bare farer ud og siger "du duer ikke". De duer. Alle har evner. Alle kan noget. Det er nu, vi har muligheden for at vise, at vi de næste tre et halvt år kan skabe rammerne for, at de talenter kommer til udfoldelse.

Så stor er opgaven. Hverken mere eller mindre.

Det er vores hovedprioritering at få alle med, fordi vi har brug for alle i samfundet. Det er vores måde at spare på kontanthjælp og overførselsindkomster. Præcis som vi har gjort det i de forgangne 5 år, hvor over 100.000 mennesker kom fra passiv til aktiv indsats.

Vi vil fortsætte vor ambition i de næste 7 år frem til år 2005.

Der skal skabes 30.000 flere arbejdspladser pr. år. Det har vi gjort i de seneste 5 år, det kan vi gøre i de næste.

Arbejdsløsheden skal nedbringes ti! 5% - det når vi hurtigere, end vi havde forudset for bare et år siden

Vi må reducere antallet af mennesker på overførselsindkomster, og vi vil fastholde den gode sunde økonomi

Det kan vi gøre, hvis vi fortsætter vor aktive arbejdsmarkedspolitik. Det er vi allerede i gang med at forhandle med arbejdsmarkedets parter om ved de såkaldte 3-partsdrøftelser.

Det ville være utroligt flot, hvis Danmark kunne blive det første land i EU, som gennemførte vort fælles mål: at få langtidsledige hurtigt i gang, og unge ekstra hurtigt i gang efter arbejdsløshed, at få forstærket vor voksen- og efteruddannelsesindsats, at få forpligtet arbejdsgiverne meget mere direkte end hidtil, både når det gælder personalepolitisk uddannelsesindsats, og aktiv deltagelse i det sociale ansvar.

Den største opgave bliver, at skabe bedre plads på arbejdsmarkedet - at gøre det mere rummeligt til alle dem, der ikke har haft en chance hidtil. Til alle dem, som har et handicap eller en nedsat arbejdsevne. Det kan ikke passe, at vi i vores moderne samfund kun har en henvisning til førtidspension, hvis der er lyst og vilje og evne til for de mennesker at blive på arbejdsmarkedet.

Det handler om menneskelig værdighed og sund fornuft.

Det handler om at omstille arbejdsmarkedet, så det kan rumme alle. Det handler om en positiv reform med førtidspensionen. At se på, hvad folk kan, frem for hvad de ikke kan. At gennemføre principperne om rettigheder og pligter også her - naturligvis så man kan overkomme det.

At vi alle sammen forstår, at netop dette at kunne gøre en indsats er den centrale vej til selvverd. Lige så vigtigt er det, at virksomhederne vedstår sig deres medansvar for beskæftigelse af mennesker med en fremmed etnisk baggrund. Det får vi ekstra meget brug -for efter, at vores udlændingelovgivning så succesfuldt er kommet på sporet.

Tænk en gang, at vi efter integrationslovens vedtagelse med indenrigsministerens stærke indsats i løbet af rekordtid har fået fordelt alle de flygtninge, vi skulle fordele - det er da flot. Kan I huske under valgkampen, at Venstre sagde, det var tvang, og det ville de ikke, og det kunne ikke lade sig gøre. Og nu står vi i en situation, hvor det er lykkedes os med frivillige aftaler at få fordelt de mennesker på en menneskelig måde. Jeg synes, at det er en stor overskrift på, hvad solidaritet er i dette her samfund.

Lige så vigtigt er det, at vi fastholder vor vision om at gøre arbejdsmarkedet endnu bedre i stand til at tage hensyn til de forskellige livsfaser for det enkelte menneske. Nu er tiden kommet til, at vi i højere grad kan tilpasse jobbet til vore behov gennem livet. Det gælder perioden som ung, det gælder perioden, hvor vi

stifter familie, der gælder perioden, hvor børnene er vokset op, og det gælder den sidste del af ens aktive liv på arbejdsmarkedet. Det kan ikke alt sammen presses ind i firkantede ugentlige tider. Jeg tror på, at vi kan forene det at sikre og forstærke overenskomster med stærkere hensyn til den enkeltes livsforløb.

Men alt dette forudsætter, at vi allesammen trækker i den samme retning. At fagbevægelsens ressourcer, virksomhedernes, arbejdsgivernes, kommunernes, statens, arbejdsformidlingens i lokalsamfundet - at alle disse ressourcer går sammen i et positivt netværk, hvor vi ikke på forhånd har pålagt hinanden firkantede opgavemønstre, men har en friere tilgang til løsningen af opgaver - især når det gælder de allersvageste grupper.

Gør vi det, kan vi nå resultater, som ingensinde før.

Det positive dilemma

Det siger sig selv, at en fortsat udvikling af velfærdssamfundet forudsætter en vedholdende samlet indsats fra os allesammen. Vi har råd til meget i Danmark - men vi kommer ikke udenom at vælge fra og vælge til i løsningen af de opgaver og i den takt, der er behov.

Vejen til at finansiere fremtidens velfærdssamfund er derfor også en større arbejdsindsats fra den danske befolkning.

Vi er i virkeligheden i et positivt dilemma, som vi ikke har været før: et dilemma mellem vores ønske om mere fritid og samfundets behov for mere arbejde - og egentlig også vores eget.

Jeg er sikker på, at vi kan finde løsninger på dette positive dilemma.

Vi kan løse behovet for en større samlet arbejdsindsats ved en lang række initiativer. For det første skal vi igennem en varig sikring af efterlønsordningen og en motivering for at blive lidt længere på arbejdsmarkedet sikre en længere tilknytning for de ældre.

For det andet kan vi igennem en positiv strategi få de unge sikret en tidligere indgang på arbejdsmarkedet efter endt uddannelse. Aldrig før har vi haft mulighed for at tilbyde så mange unge en videregående uddannelse som nu. Ser

vi på denne sommer, har det største antal unge, nogensinde påbegyndt en sådan uddannelse.

Det arbejdende Danmark

Det lærende Danmark.

Det Danmark, der konsekvent indretter sig, så der bliver brug for alle. Det samfund har råd til den velfærd, vi ønsker.

Der er råd til velfærden

Der er så stærke forventninger i befolkningen til velfærdssamfundet. Ønsker og behov om bedre ydelser på de store velfærdsområder.

Vores røde tråd har fra starten været at bringe gælden ned og kvaliteten op.

Det stiller store krav til os om at prioritere, og det stiller store krav om at kunne forklare befolkningen, at man ikke kan få det hele på en gang fra det ene år til det andet. Der må vælges, der må prioriteres.

Det stiller også store krav til kommunerne om at levere højere kvalitet for pengene, og her synes jeg, vi har meget at gøre. Vi ved fra masser af undersøgelser, at der er stor forskel på kommunernes service. Ser vi på eksempelvis hjemmehjælpen, kan vi konstatere, at der er en forskel på op ti! 40% på det antal hjemmehjælpstimer, man får for den samme sum penge.

Debatten om, hvem der i fremtiden skal udføre velfærdssamfundets opgaver handler først og sidst om kvalitet.

Vi har et arbejdsprogram, som er vores grundlag frem til den næste ordinære kongres om 2 år - det står fast. Dermed arbejder vi også på et grundlag for vor debat om udliciteringer, som er klart.

Jeg foretrækker i øvrigt at bruge udtrykket licitation. Der er jo ikke noget, der skal ud på forhånd. Der er derimod brug for en veltilrettelagt afprøvning af, om opgaverne kan løses bedre, og vi kan få mere kvalitet for pengene.

Først og sidst er omdrejningspunktet i fremtidens velfærd en stærk og velfungerende offentlig sektor.

Udlicitering må selvfølgelig aldrig blive et mål i sig selv. Det er tværtimod borgerlig politik at flytte så mange opgaver som muligt væk fra det offentlige og over til det private. For de borgerlige er det et spørgsmål om ideologi - alt privat er pr. definition godt. Det er vi ikke enige i.

For Socialdemokratiet derimod er målet den bedst mulige service for borgerne - og gode arbejdsforhold for de ansatte.

Vi har på mange områder en virkelig god service for borgerne i dette land, men der er også steder, hvor det halter. Og vi kan godt tilrettelægge opgaverne, således at vi får en bedre service. Derfor er der god grund til at se på, hvordan vi kan forbedre den offentlige service inden for de økonomiske rammer, der er afsat.

Kommunerne har i dag meget vide rammer for at afprøve deres forskellige serviceopgaver og sammenligne tilbud. Jeg tror ikke, at nogen på denne kongres seriøst har tanker om at foreslå, at vi på Christiansborg skal vedtage lovgivning, der indskrænker kommunernes brede muligheder.

Vi har et arbejdsprogram, som sagt, der er præcist på området, og det arbejdsprogram er grundlaget for vort indsats de næste år.

Men vi har også en forpligtelse til altid at se med nye øjne på de erfaringer, der indhøstes, og de opgaver der skal løses. Vi bør ikke være dem, der ikke vil prøve, der ikke vil sammenligne os, der ikke vil det bedste, under henvisning til, at vi har det bedste.

Vi bør ikke afvise ædel kappestrid, vel at mærke med streg under både ædel og kappestrid, når det foregår under ordnede forhold.

I virkeligheden er det jo Venstre og de borgerlige partier, der er mest bange for den virkelige reelle prøve, hvor vilkårene er gennemskuelige og ordentlige for en licitation. Det er Venstre, som modsætter sig den fair konkurrence. Det er Venstre, der altid har ment, at de såkaldte ubundne markeds kræfter er svaret på alting.

Det stærkeste modtræk, vi kan give, som værn om velfærdssamfundet, er i virkeligheden målbevidste, velkvalificerede krav til licitationerne, således at kommunerne bliver bedre til at tilrettelægge arbejdet. Det svageste vi kan gøre, er at lukke øjnene, at se til den anden side, når virkelighedens brug af licitationer udvikler sig.

Jeg ser ikke en flodbølge foran mig af licitationer. Men jeg ser en virkelighed, vi må forholde sig til, når det gælder en lang række kommunale serviceopgaver. Vi vil gøre den offentlige sektor så god, og så velorganiseret, at den til enhver tid kan klare enhver prøve eller licitation.

Jeg har lyttet meget nøje til den politiske debat i vort parti - og også til hovedbestyrelsen i går. Og jeg vil lytte meget nøje til kongressens debat i dag og i morgen. Jeg synes, vi skal samles om at være åbne overfor en debat i de kommende år frem til fornyelsen af vort arbejdsprogram. Og jeg synes, vi skal nikke til de forsøg, som forskellige kommuner har igangsat. Her tænker jeg også på Københavns kommunes nye forsøg med frie valg til hjemmehjælpen - vel at mærke en hjemmehjælp, som både omfatter kommunens eget tilbud og andres tilbud, men med en kvalitet som kommunen kan stå inde for.

Det er for mig en understregning af det fundamentale, at det politiske ansvar til enhver tid skal være fuldstændig entydigt placeret hos de folkevalgte. At de folkevalgte tilsvarende har ansvaret for at definere kvaliteten, definere regelsættet for, hvordan opgaven skal løses, have ansvaret for kontrollen med at opgaven bliver løst, og naturligvis overfor borgerne have det politiske ansvar for at opgaven også set fra borgerens synspunkt er løftet ordentligt.

Jeg synes, der er et ekstra argument for at være præcis, når det gælder kravet til licitation. Når vi ser på arbejdsmiljøet er der en række røde lamper, der blinker. En undersøgelse, som Arbejdsministeriet har lavet viser, at den faggruppe, der i dag har det dårligste arbejdsmiljø overhovedet er buschaufførerne. Et stykke efter denne gruppe kommer slagteriarbejdere og syersker, der traditionelt har haft det hårdeste fysisk nedslidende arbejde. Det viser noget om farerne ved blind udlicitering.

Derfor skal vi stille de håndfaste krav, som jeg har fremhævet:

Der skal arbejdes udfra en række beskrevne etiske standarder

Der skal leveres præcis ydelse som aftalt

Der skal overholdes uddannelsesforpligtelser

Der skal tilrettelægges en ordentlig personalepolitik

Der skal i givet fald være mulighed for at påtage sig et socialt ansvar

Indgåede overenskomster skal overholdes

Et ordentligt miljø og arbejdsmiljø skal dokumenteres.

Disse krav, tror jeg, vi på kongressen kan samles om, og jeg tror også, at vi på det grundlag kan præcisere og indarbejde et regelsæt i licitationsbestemmelser, som gør, at vi dermed mere trygt kan se en udvikling i møde, hvor vi på en og samme tid overholder vores arbejdsprogram, som vi har vedtaget det, og samtidig har et offensivt mod og medspil til det licitationsarbejde, der foregår i kommunerne.

Typisk for de borgerlige har der været en tendens til at sammenblande begreber som udlicitering eller licitationer, som jeg foretrækker at kalde det med privatiseringer.

Det ser vi et klart eksempel på i diskussionen om Farum kommunes frasalg på 20 års kontrakter.

Det værste ved den trafik er i virkeligheden en underminering af det lokale politiske demokrati.

Tænk en gang hvis alt bliver sat på 20 års kontrakter, så er der jo egentlig kun tilbage at holde kommunevalg hver 20. år og sætte en gruppe advokater til at administrere i mellemtiden, for hvor bliver politikken så af, hvordan bliver det overhovedet muligt at prioritere, vælge fra og vælge til år for år. Hvor bliver den demokratiske kontrol af, hvor bliver borgernes indflydelsesmuligheder af.

Vi skal modernisere og udvikle velfærden, vi skal løfte kvaliteten, ja. Men vi skal sikre det politiske ansvar, den demokratiske kontrol, borgernes indflydelse og

mulighed for at placere ansvaret.

Sygehuse og sundhed

Blandt de mange velfærdsopgaver, vi skal løse i denne valgperiode er ventetiderne på sygehusene den mest påtrængende.

Jeg er sikker på, at amter og kommuner har en fælles interesse med os i at sikre fremskridt.

Mange ressourcer er sat ind igennem de seneste 5 år. En ting er sikkert, yderligere forbedringer på området er ikke alene et spørgsmål om flere penge, men frem for alt afgørende organisatoriske ændringer:

Et bedre samarbejde på tværs af amterne
En samling af specialer på færre centre
Opprioritering af kirurgisk/medicinsk behandling

Stærkere uddannelse af social- og sundhedsassistenter

Reelt gennemsigtigt frit valg for den enkelte patient indenfor det offentlige sygehusvæsen

Et bedre samarbejde og samspil mellem kommuner og amter

Således at vi over for borgerne, når vi om tre et halvt år skal prøves, kan vise, at det kunne nytte. Jeg anser det for at være uhyre vigtigt, at vi så til gengæld er meget præcise i definitionen år for år over de mål, vi vil nå. Vi skal passe på, at vi ikke taler for generelt ellers mister vi troværdigheden. Derfor er det meget vigtigt, at vi sammen med amterne aftaler, hvad kan vi nå år for år på et realistisk grundlag.

Hovedstaden

For vi socialdemokrater er udgangspunktet for den offentlige opgaveløsning de lokale

behov - det gælder også i hovedstadsområdet.

Jeg ved, at der på sygehusområdet er et stort, stort behov for at finde frem til en sammenlægning af aktiviteterne mellem Københavns amt og Hovedstadens Sygehusfællesskab. Det gælder de åbenlyse fordele, der er at hente ved sammenlægning af specialer, ved rationalisering på en række felter - alt sammen til gavn for patienter og personale.

Vi kan ikke vente med at finde løsninger på sygehusområdet. Vi har nedsat en opgavekommission, der beskæftiger sig med arbejdsdelingen mellem stat, amt og kommuner.

Kommunegrænser skal gavne borgeren.

Sagt på en anden måde: Vores udgangspunkt er, at borgeren får den bedste offentlige service for færrest mulige penge.

Jeg tror, man skal gøre sig meget klart, at kommune- og amtsgrænser ikke spiller nogen som helst rolle for den enkelte borger. Det er streger på et kort, man forholder sig til ved kommunevalget. Men hos vore vælgere er der derimod en berettiget forventning om, at vi politikere laver kommunegrænserne mest hensigtsmæssige.

I forbindelse med Hovedstadskommissionens arbejde måtte vi konstatere, at der i Folketinget ikke var flertal for nogen som helst løsning. Efter folketingsvalget i marts ser opgaven ikke lettere ud. Vi sonderer simpelthen i øjeblikket i regeringen mulighederne for at finde en løsning i hovedstadsområdet - også i dialog med amter og kommuner.

Jeg vil gerne bede kongressen om forståelse for, at de sonderinger, der er i gang må fortsætte en stund endnu, inden vi har en løsning. Men en løsning skal vi finde i dette efterår - først af hensyn til et bedre sygehusvæsen for borgerne.

En bæredygtig udvikling

Vores samfunds fremtid handler om andet og mere end økonomi, jobs og beskæftigelse. Det handler også om, hvordan vi sikrer naturen og det levende. Et af fremtidens største projekter er at sikre en bæredygtig udvikling. Det kræver masser af engagement både lokalt, nationalt og internationalt. Det er en naturlig opgave for Socialdemokratiet at løfte. Vi er de eneste, der i virkeligheden kan.

Det er et spørgsmål om solidaritet mellem forskellige dele af lande og mellem forskellige verdensdele, og mellem forskellige generationer.

Projekt "bæredygtigt samfund" er slet ikke et borgerligt projekt og har aldrig været det. Faktisk er miljøpolitikken blevet til på trods af og ikke i medvind fra borgerlig politisk hold. Det er her de afgørende politiske forskelle ses - som vi ser det på velfærdssamfundets hovedopgaver.

Selve diskussionen om fremtidens miljøpolitik er en stor dokumentation af, at snakken om, at der ikke er forskel på de politiske partier, intet har på sig.

Hvad er det egentlig, de vil, eller rettere sagt ikke vil, de borgerlige partier?

I de forløbne 5 år har vi i hvert fald måttet gennemføre et hav af miljøpolitiske initiativer uden borgerlig opbakning. Man sagde nej til afgifter på sprøjtemidler. Man sagde nej til bedre spildevandsrensning. Man sagde nej til kulstop. Man sagde nej til forbud mod eksport af miljøfarlige anlæg.

Listen over miljøinitiativer, som er blevet til på trods af V og K er meget lang.

Men det skal ikke afholde os fra at fortsætte vort arbejde for et miljømæssigt bæredygtigt samfund. Vi står foran en række nye initiativer, som skal sikre rent drikkevand. Et samlet udspil til pesticidudfasning, en ny affaldshandlingsplan, en styrket kemikalieindsats, en energireform.

Alt sammen et led i en større, samlet indsats, der skal sikre, at vi afleverer et samfund, der er mere bæredygtigt til vore efterkommere, end vi overtog.

Der er masser af gode grunde til at styrke Danmarks rolle som foregangsland på miljøområdet. Vi blev ikke førende inden for vindmølleindustrien ved en tilfældighed. Det var et led i en målbevidst indsats. Vi er i stand til nu at eksportere anlæg til rensning af spildevand og tusindvis af spændende jobs blomstrer op indenfor miljøteknologien. Vi kan sætte en miljøpolitisk dagsorden internationalt og give verden et skub i den rigtige retning. Det kræver politisk vilje - den har vi - den kommer fra os.

Et svar på risikosamfundet

Der breder sig i disse år en ny usikkerhed blandt mennesker i vores samfund. Det er et spørgsmål om, hvordan vi kan sikre sunde fødevarer. Vi har taget fat herpå, selvom opgaven er vanskelig og kompliceret. Vi har faktisk lanceret 30 initiativer, der allerede i 98 blev gennemført for at leve op til den målsætning.

Nøgleordene er sikkerhed, gennemskuelse og troværdighed.

Vi vil ikke have salmonella.' Derfor tog vi fat på handlingsplanen for 2 år siden. Det er en sej kamp, men det går den rigtige vej. Det skal lykkes.

Vi vil ikke acceptere vækstfremmere. Det er ikke alene uetisk og respektløst overfor dyr -det er også at spille hasard med naturen og i sidste ende med menneskeliv. Medicin skal ikke bruges til raske, men til syge dyr og mennesker.

Det er landbrugets ansvar at levere sunde fødevarer og leve op til humane retningslinier for behandling af dyr, og det ansvar dækker vel at mærke alle leddene fra landmand over slagterier til detailhandel.

Jeg har bemærket mig de nye toner fra dele af landbruget. Jeg håber, der er realiteter bag ordene. Jeg vil sende det klare signal, at brugen af vækstfremmere skal stoppes - hellere i dag end i morgen.

Det er godt at se, at et rekordstort antal landmænd i det seneste år har søgt om at lægge om til økologisk landbrug. Vi vil i den kommende folketingssamling gennemføre en samlet lovgivning for økologi.

Sandheden er konkret

Ved det seneste folketingsvalg var der 42% af førstegangsvælgerne, der stemte på Socialdemokratiet, og 1/3 af de unge vælgere stemte på os. Det gjorde de ikke tilfældigt. Det gjorde de, fordi de så, at den moderne idealisme omkring mennesker og velfærd er forankret hos os.

Det føler vi os dybt forpligtet af, som jeg sagde i starten af min tale. Jeg tror, at et bredt flertal i befolkningen forstår os, og er enig med os, når vi er så optaget af, at de truede

børn skal sikres en bedre fremtid. At hjemløse mennesker og sindslidende skal

mærke et samfund, der er varmt og omsorgsfuldt. At ældre kan Imødese en værdig og omsorgsfuld alderdom. At mennesker i midtvejsperioden af deres liv kan få tingene til at hænge bedre sammen end før.

Der er ikke enkle snuptagsløsninger på den ambition, der er et samvirke, der er et fællesskab, der er en opfordring til, at vi løser det i fællesskab, hvor hver eneste borger, hver eneste organisation, hver eneste kommune, hvert eneste amt sammen med regering og folketing går sammen om at sætte den dagsorden, der hedder: at bringe velfærdssamfundet Danmark solidt og stærkt ind i det nye årtusinde. Det har vi brug for - det har samfundet brug for.

Kilde

Fra prof. Robert Klemmensens private samling

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

Politisk tale, Socialdemokratiet

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/poul-nyrup-rasmussens-tale-ved-socialdemokratiets-aarsmoede-1998>